

Előfizetési díj:

Vidékre, postán:
vagyhelyben, házhoz hordva:
Negyedévre . . . 1 frt. 50 kr.
Félévre . . . 3 " —
Egész évre . . . 5 " —
Megjelenik e lap hetenként
egyszer, Vasárnap.Előfizetési pénzek el-
fogadtatnak Gallia Fülöp
könyvkereskedésében Kec-
skeméten.

KECSKEMÉTI LAPOK.

Ismeretterjesztő hetilap.

Hirdetési díjak:

5 hasábos petit sor, egyszeri
hirdetésnél 5 kr.; — többszöri
vagy terjedelmes hirdetések-
nél árbejegyzés adatik.A nyiltterben való közle-
mény 3 hasábos soráért 10 kr.
számíttatik.Hirdetések elfogadtatnak Gal-
lia Fülöp könyvkereskedésében
Kecskeméten. — Hirdetések ezen-
kívül fölvetetnek még M. Zetsler
hirdetési irodájában. (Post, Király-
útcza 60. sz.)

Még egy szó Kecskemét választó polgáraihoz.

Az okos ember minden dolgát idejében végzi el, s ha mai napság valaki kissé korteskedik, bizonyára csak olyat cselekszik, — mit ma minden ember, állására és felfogására nézve különböző úton és módon, de megtesz és meg is kell tennie. Ki vehetné rossz néven e lapnak, ha a napi minden levő választások alkalmából, ő is korteskedni kezd, s e tekintetben oda irányozza működését, hogy olvasói ismeretét a politikai dolgok megítélésénél, hivatásához mérten gyarapítsa; mert azt kívánni: hogy midőn boldog, boldogtalan politikával foglalkozik, a lap, mely homlokára az „ismeretterjesztő“ címet viseli, a politikát, mint ismerettárgyat ne vonhassa körébe, legalább is igaztalanság. Ha a pap, kinek szent kötelességei, a hivek lelki üdve körül csoportosulnak, oly dolgokkal is foglalkozhatnak, melyek bizonynyal „e világról“ valók; — ha a tanár, a helyett, hogy tanítványai számára, a tanításon kívül fennmaradt szabad óráiban, tudományos, valódi szak-emberhez illetőleg, — ezélszerű tanácskönyvek készítésével foglalkoznék, — házról-házra járva, mézes ajkon szórt, hazug, ámitó beszédével, a „nadrágtalanok“ rendének, a politikai hitvallások egyikére térítése közben diestelen, a mellett illetlen munka-körben, tán kötelességei mulasztásával is foglalkozik: ugyan mért nem szabadna e lapnak, kissé a korteskedés kezé-
ügyében levő fegyverét akkép felhasználni, miként azt meggyőződése szerint minden ember felhasználja? Igenis szabad nekünk is a korteskedés, sőt, miután különben is polyva módjára sóratnak, házról-házra a

kortes versek, miknek czélja, becsületes munkás polgárokat, pelengérré állítani, gúnytárgyává tenni, egyenesen kötelességünké lőn a felszólalás; mert a nyilvánosságnak egyetlen organumától se szabad azt kívánni, hogy midőn a szólás szabadsággal ily galád visszaélés követtetik el, minő jelenben program-beszédek alkalmából az „entwurfos“ tanár által és holmi veres papirra nyomtatott vers, és egyéb pasquilokkal, s mindez a baloldal dicsőségére, és azért, mert „Kossuth is azt akarja“ — e becsület-rablásokat, — ez orgyilkosságokat, szó nélkül hagyja!

De ne féljete, mi e téren nem kívánunk veletek versenyre kelni, s aljas korteskedéseitekre nem felelvén, megtanítunk benneteket, hogy kell a becsületes kortesnek a tömeg előtt beszélni, mikor a jó ügyet akarja általuk támogatni. Ha volna lelketek, és a rendelkezestekre álló tömegből szavazó gépet, mameluk hadat teremteni nem akarnátok s elhihetnének rólatok: mikép hieiteknek más lapokat is megengednétek olvasni, feltennénk, hogy olvastátok a „Korunk“ című lap május 28-ik napján megjelent számát, s annak vezércikkében foglalt józan tanításokat, csak figyelmeztetnénk rá, — de ösmerve az általatok nagy szavakkal hirdetett „szent igazság“ azon természetét, hogy az csak sötétben terjeszthet világot, de ott, hol a napfénye a láthatárt világossá tette, hasznát a józanész semmiképp sem veszi: megpróbáljuk felfogástokhoz mért találó stylusban irt sorait, kortes-beszéd képen hozzátok intézni. Tesszük pedig ezt annyivalinkább, mert magunk is azt tartjuk: hogy a sok szép és talpraesett program-beszédek közül, azzal még egyetlen követjelölt

sem lépett választói elé, pedig a sok be-
válthatlan ígérlet helyett, mennyivel ész-
szerűbb volna a „haza oszlopait“ azon
tévedésre figyelmeztetni: hogy ők az ország
felvirágzását egyedül a kormány- és ország-
gyűléstől várják, — holott az legnagyobb
részben maguktól e „sült galambot“ szá-
jukba váró választó polgároktól s általuk
alakított, a kormánytól független testüle-
tektől, — ezeknek munkásságától, erköl-
eseitől és tanulmányosságától függ. Tesszük
még azért is, mert a legutóbbi kecskeméti
követ-programm, mely a csongrádi-nagy-
útcza egyik háza udvarán, az úr testének
szent ünnepén, Bagi László polgármester
úr által a választók elé tálatatott, tartal-
matlanságánál és hangtalanságánál fogva is,
ezt mintegy kötelességünké teszi. Mily
épületes lett volna a tisztelt követjelölt úr
ajkáról, (mert közbevetőleg legyen mondva,
tetteket tőle úgy se vár senki) ilyen forma
beszédet hallanunk: „Kedves polgártár-
saim! mindnyájan egybegyűlt speczerá-
josok, hentesek, vargák, szűrszabók, ká-
dások, kovácsok, nadrágos és különösen ti
nadrágtalan földes urak, meg amnyi pro-
ductiv oszlopai drága hazámnak! hallottá-
tok-e már azon muszka-históriát — „vizbe
esett az orosz, Sz.-Miklóst hívta se-
gédül, megmentelek — mond a szent,
— de mozogj magad is? — Ha nem
hallottátok, ime mondom én, — ti azt hi-
szitek, hogy ha ilyen magamformájú sze-
gény ördögöt küldötök az országgyűlésre,
én már nektek minden kívánságaitokat tel-
jesíthetem, eltörlöm a közös-ügyes tör-
vényeket, függetlenné teszem imá-
dott hazámat, önálló pénz és had-
ügyet csinállok, szűz magyar do-
hánynyal cserélem fel trafik do-

TÁRCZA.

Bánat könyekből.

I.

Nem tudtam én, hogy szeretlek,
Nem is gondoltam én erre, —
Csak mióta elhagytalak,
Eddig nem ismert fájdalmak
Fészkelődének szívembe.

Nagy ür van most én előttem,
A melyet nem tölt be semmi,
S ez — a te képed hiánya.
Merész képzelmem hiába
Akarja ezt betölteni.

Eddig csekélyke vágyaim
Követelőkké lettenek.
Feléd vonnak minduntalan.
Oh én szegény! boldogtalan,
Szeretnék — de nem mehetek.

Nem hívtalak, s te eljöttél,
Meg-megjelenisz álmaimban.
Hah! de miért oly bús arczod,
Tán hiányomat siratod?
Nincs vigaszod bánatidban?

Ne sirj lánykám! hisz engem is
Csak a múlt emléke éltet.
Az emlékezés te reád
Sebeimre balzsamot ád.
Kinos — s mégis szép ez élet.

A remény, hogy újra látlak,
Erössé tesz e kinokra.
A míg tőled távol leszek —
Hidd el lánykám, nem is merek
Gondolni a nyogalomra.

Majd mi szép lesz ébredésem
A kinoknak éjeléből, —
Ha az öröm hajnalára,
Felkölt szemed tüzsugára...
Ha a kin addig meg nem öl!

...Nem tudtam én, hogy szeretlek,
Nem is gondoltam én erre,
Csak mióta elhagytalak,
Eddig nem ismert fájdalmak
Fészkelődének szívembe.

Agárdy Jenő.

Mi lettem.

Ezer menykő! hulló kartács,
Vasüllő és nagy kalapács.
Hát még ez sem köszön nekem?
Nem tudja tán, hogy mi lettem?

Ja! bizz az egy kissé füresa,
Tegnap még mi voltam! szolga!
Szolga voltam hadnagyomnál,
Ma már nekem is más szolgál.

Istenem de nagy különbség,
Mint földhöz a csillagos ég.
No de nem valami sokkal;
Ő sem bir ám több csillaggal.

Csillag számra megegyezünk,
De hivatalt mást viselünk;
Ő csillagja is csak fehér,
De az enyém annyit nem ér.

A különbség annyiban áll,
Szokás mondas úr a háznál;
Ő parancsol mindeneknek;
Közlegénynek, mint freiternek.

Én csak szegény freiter vagyok,
Czipömön a foltok nagyok.
Kilencz krajezár egy nagy napra,
Nem elég az jó bakkancsra.

No de mégis van kilátás,
Mi lehetek én még pajtás?
Két évem van, még tán addig,
Fölviszem az őrnagy rangig.

Bajáki Elek.

hánytokat, beváltom hamég van Kossúth bankótokat; de tévedtek kedves polgártársaim! Ha ez ily könnyen menne, hidjétek el, jobboldali hazafiak rég megtették volna már mindezt, mert én csak szavakba lehetek azoknál nagyobb hazafi, s ha tettekre kerülne, el kell ismerem, hogy tisztelt ellenfelem Horváth Döme úr nálam sokkal többet tehet, egy az hogy tud is hozzá, más meg az, hogy szeret is dolgozni. Én beteges ember vagyok, s az országgyűlésen ha megválasztotok is, csak azért jelemék meg, hogy kedveteket ne szegjem, s hogy a mamelukok számát szaporítsam. De ezeket csak úgy mellékesen kívántam megemlíteni, tulajdonképeni beszédem csak most következik. Ha ti mindent tölem s az országgyűléstől vártok, sem ti, sem gyermekeitek gyarapodni nem fogtok, mert az a ti szorgalmas munkásságtoktól függ. A ki a maga mesterségének híven megfelel, — legyen az iparos, kereskedő vagy gazda ember, — mind maga boldogulni fog, — mind pedig hazájának több hasznot tesz vele, — mintha hetekig hallgatja Fehér tanár úr izetlenségeit, avagy hétszámra korteskedni jár. Becsüljétek meg keresményeiteket, rakjátok szilárd alapú takarékpénztárakba fölöslegeiteket, s hidjétek el, így Magyarország pénzügyét a függetlenítéshez sokkal közelébb vittétek, mintha éveken át, nemzeti bankot sürgettek. Mert már csak úgy őszintén megmondom, hogy bár nem vagyok valami nagy financier, mindamelllett hiába való beszédnek tartom azt, hogy mihelyt a nemzeti bank létre jön, pénzügyileg függetlenek leszünk. Annak a nemzetnek lehet pénzügye független, mely maga vagyonos. Nálunk az iparos és a földbirtokos közép osztály szorgalmas munkásságától, takarékoságától függ az ország felgazdagodása első sorban. Ehhez pedig több társulási szellem, fokozottabb munkásság és az élvezetvágy némi korlátozásával járó takarékoság és tanulmányosság volna szükséges. Ezeket pedig én nem igen észlelem nálatok. Iparegyletetek, gazdasági egyletetek van ugyan; de az elsőt politikálásra használjátok, pedig tudhatnátok már, hogy nincs nevetségesebb a politikus

eszmadiánál; — a másodikat pedig nem karoltátok úgy fel, hogy rátok az mielőbb sok hasznot árasztthasson. Iskolába is csak addig jártok, míg neveteket nagy nehezen papirra ákom-bákomozni megtanuljátok; de már a felnőttek oktatása, hamis prófétáknak, Kálniczkinak sem sikerül, pedig hidjétek el, hogy ez a becsületes ember jobban tud ám tanítani, mint vezetni, igaz uton politikai ezélok felé. Van még egy, mit szívetekre kötni akarok. Ti még mindég azon hiszemben vagytok, hogy csak a földmives, iparos és a „tanult ember“, pap, orvos, ügyvéd, mérnök él tisztességes úton, — pinczérnek már magyar ember a fiát világerért se adná! Lássátok Németországon vagyonos családok gyermekei is nagyramenendőknek hiszik magukat úgy is, ha pinczérékké lesznek. Ne neveltesse ezután minden ember fiát „úrnak“, hiszen láthatja, hogy azzal csak a tanult proletarius osztályt növeli; az az ország pedig boldog nem lehet, hol a proletariusok osztálya a legnagyobb. Végre nem hallgathatom el, hogy tévedtek ha azt hiszitek, hogy a törvénykezés jósága, a bírák kineveztetése, vagy választásától függ, — valamint, hogy lehetséges az erélyes belügyi administratio, ha a nemzet erkölcsi meg vannak romolva. A hol a nép maga nem szereti a rendet, ott a rend csak úgy tartható fenn, ha minden egyes polgár mögé örökös pandúrt állítanak. Itt a véleményezést reátok bízom, megvannak-e erkölcsitek romolva? midőn a napi renden levő korteskedések alkalmából gyalázatosnál gyalázatosabb pasquillok és versekkel illettek oly férfiakat, kik közül a legutolsó is felér bármelyikkel, s a jó rend, jó törvénykezés lehetséges-e köztetek? midőn ti magatok az utolsó időben, a törvény iránti tiszteletlenségnek amnyi jelét tanúsítottátok? Avagy előhozzam Asztalossal együtt viselt dolgaitokat s egyebeket? mik által országvilág előtt a kecskeméti nép beszennyezte magát, s az előbbi jó hírét elvesztvén hirhedetté volt? — Nem teszem ezt, de inteltek benneteket, hogy midőn országgyűlésre követet küldötök — éreft ésszel, józanon válasszatok!

Furcsa egy beszéd lett volna ez egy

követjelölt szájába; de nem következik belőle, hogy igaz ne lett legyen. Az igazságot pedig mindenkinek, különösen a követjelöltnek, szabadon ki kell mondania; így aztán nem fordul elő soha az az eset, hogy az elámitott nép ámitóit feleltre vonja; mi pedig, hitünk szerint, veletek baloldali férfiak egykor, — tán nem is sokára — meg fog történni!

a+b.

Keckemét sz. kir. város köztörvényhatóságának 1872. évi június hó 3-ikán tartott rendkívüli közgyűlésének rövid vázlatja.

Jelenvoltak elnöklő Dáni Ferenc ő méltósága, Bagi László polgárnagy úr, főjegyző és jegyző urak, számos városi tisztviselő és képviselő úr.

A) Az ülés 9 órakor megnyitván, felolvasatott a királyi meghívó levél, melyben ő felsége mintegy személyesen hívja meg a legközelebb megnyitandó országgyűlés tagjait folyó évi szeptember hó 1-ső napjára, a meghívó-levél felolvasása alatt, hogy koronás királya iránti hódoló tiszteletének kifejezést adjon, az egész testület mindvégig állva maradt.

B) Tárgyaltattott Pusztaszer ügye, melyre nézve azon kérdés forgott fenn, hogy átalakítsák-e önálló községgé, vagy pedig Kistelek községbe olvasztassák be. — Miután polgárnagy úr a jelenlevőket értesítette arról: miszerint ő már személyesen érintkezett ezen ügyben Csongrád megye előjáróságával, és ezektől megtudta, hogy a bekebeleztetésért Kistelek részére Keckeméttől mintegy 1200 frtnyi áldozat követeltetnék évenként, s hogy ha a város maga akarja azt községgé átalakítani, ez annyiba nem kerülend, s továbbá, hogy a pusztaszeri birtokos polgártársainknak is igen zokon esnék, ha őket az anyavárostól mintegy eltávolítanók, és kényszeritenók, hogy egy idegen községhez fizessék ház-, osztály-, jövedelmi- és személykereseti adókat s hogy még ezenfelül 20 krajczár domesticát is fizessenek, amit eddig Keckeméten soha nem fizettek, s miután még többen nyilváníták azon ohajtásukat, hogy Pusztaszer önálló községgé alakítsák, elhatározatott, hogy a jogügyi bizottság elnöke Nagy Lajos úr megbízik, miszerint Pusztaszer községgé szervezze, — egy tanítót, a ki a jegyzői teendőket is teljesítendő, szerezzen, — bizottsági tagokat választasson — a jegyzőnek lakásról és földről gondoskodjék. Főispán ő méltósága kéresek meg, hogy az ügy érdekében magát a csongrád megyei főispánnal érintkezésbe tegye, a jogügyi bizottság pedig tegyen jelentést a jegyző teendőiről is.

A jegyzőnek fizetése, ki egyszersmind tanító is leend, egyelőre 500 forintban, lakásban és a vele járó föld élvezetében állapítottat meg.

C) Polgárnagy úr jelentést tesz, melyben értesíti a közgyűlést, hogy az árvaszék részére a Buttingerféle házban 200 frt. évi lakbér fizetés mellett, még két szobát vett fel. A jelentés helyeslőleg tudomásul vétetett.

D) Olvasztatott a földmívelési nagyméltóságú ministeriumnak leirata, melyben a törvényhatóságokat értesíti, miszerint a Pesten létezett württembergi ügynökség teendői a német birodalmi ügynökségre ruháztattak át és a vallás- és közoktatási

TERÉZ.

(Regény.)

Franziából fordította:

Földváry Mari.

(Folytatás.)

VI.

Az erdő-kerülő leánya.

A Rigál palota eselédai közt volt egy fiatal leány, ki a marquis birtokán született, s egyik kerülőjének leánya volt.

Minthogy a kerülőt Lafonnak hitták, a délen nagyon elterjedt szokás szerint, mely a nőt és leányt az apa és férj nevével jelzi, e leánykát is N.-be érkezte előtt, midőn még meztláb szaladgált a porban, Lafonnaknak nevezték el.

Lafonnette a városba hozatván, a Rigál kisasszonyok barátságukra méltaták; szolgálatát kizárólag maguknak tarták fenn, s inkább a családhoz tartozónak, mint eselédnek tekintették.

De a mindig vig, kedélyes Berta úgy találta, hogy a Lafonnette név rosszul hangzik; ő elvetette a név első tagját, s tekintetbe véve viselőjének jellemét, egy betűt kettővel helyettesített, s elhatározá, hogy ezentúl Lafonnette kisasszony, Folltettenek hívassa magát.

S valóban Folllette a lehető legkülönösebb leány volt a világon! Szőke, mint azon déliek szoktak lenni, kik magoknak ezen kivételt megengedik, azaz, oly fehér és rózsaszín, melyen minden szem megakad, kisdud gömbölyű, mint Vatteau és Boucher juhásznoi; nagyon feltűnő szépsége azon ellenében volt, melyet kékes fekete szeme, égő arany hajával képezett.

A palotában a többi nőeselédek, kik reá féltékenyek voltak, állíták, hogy veres; melyen Folllette fiatal úrnőivel csak nevetett, oly fehér kis fogakat mutatva, hogy azokról méltán kérdezheté az ember: mire szolgálhatnának egyébre, mint bájos tulajdonsójuk ajkai pirját emelni.

Midőn Folllette mosolygott, a szépség tökélye volt.

Soha nem lehet az erkölcsi kedélyt kiismerni, melyet ily üde és kaczer külső fedez. Folllette lelke örvény volt, melynek mélyébe még senki sem szállt le. Élénk, eszegező, esüfolódó, szemeiből csodás fény sugárzott, melynek világából a szemlélő, a legforróbb szenvedély csiráját, erős és szívós akaratot fedezné föl. Mindig nyílt, de mégis tartózkodó, határozott, vidám, ugrándozó volt, s első tekintetre kiismerhetlennek látszott.

Tény, hogy atyja házáat 14 éves korától fogva már ő kormányozta.

Atyja katona volt, s megesküdt, hogy leánya

nem fogja látni soha a városi romlottságot, de a leány erős akarata legyőzte az öreg hadfi félelmét.

Falun soha nem adott okot Folllette arra, hogy rosszat mondhatnának viselőjéről. Pedig oly sokat járt mély utak, elhagyott mesgyéken; oly gyakran találkozott a legszebb s legvállalkozóbb fiúkkal a vidéken, hogy nem lehetett volna csodálni, ha főkötője szalagjából repült volna el.

Mindenek felett szereté a függetlenséget és szabadságot, soha nem veté alá magát az ifjú leányok rossz nyelvektől félelmének. Mindenki iránt olyannak mutatkozék, milyennek őt a természet alkotta. Bátor, vállalkozó, uralkodni vágyó, s mindenek felett rest volt.

Oh rest! Folllette ebben különösen a déliek legdélőbbje volt. Napjait gyakran töltötte az erdő mélyében kanyargó patakok partjainál, lábait az átlátszó vízbe merítve, képzelmei s álmaira mosolyogva, önmagával elégtelten, s ábrándozva játsván arany hajával.

Valóban egy kissé bohónak tartották. Kóbor és szabad szelleme, folytonos meglepetéseket készített a kerülő, neje és barátainak.

Egy szép reggelen ez mind megváltozott.

János nagy vadász volt. Gyakran érkezett alkonyatkor Lafon atyához, vállán puskával, kutyáitól kísértetve, valamelyik római népdalt fityörészve.

— Jó napot Lafon, jó napot! szólta ajtót nyitva.

magyméltóságú ministeriumnak a görögkeleti lelkészhez az iskolaügyben intézett leirata; végre bejelentetett, hogy Selmecz- és Bélabánya városok az illető városi tisztviselők névsorát a városnak megküldötték.

E) Szűcs Imre tanácsos és tanügy-bizottsági elnöknek a gazdasági iskola ügyében tett jelentése felolvasatván, azon értelemben, mint azt lapunk 22. számában közöltük, ez azon megjegyzéssel fogadtatott el, hogy az épület anyag alatt, melyet a város adni hajlandó, csak a homok, agyag és téglá értendő. A gazdasági osztály pedig utasítandó, hogy az első osztály számára, melyet még ez évi október havában kell megnyitni, alkalmas helyiségről gondoskodjék.

F) Indítványoztatott, hogy a vallás és közoktatói miniszter úr ó excellentiájának és Dallos Gyula tanfelügyelő úrnak az ügy és város érdekében tanúsított nemes szívességükért jegyzőkönyvileg köszönetet szavazzassék és ez nekik írásban átadassék. Az indítvány egyhangúlag elfogadtatván, azon új indítvány merült föl, hogy tekintetbe véve, miszerint a gazdasági iskola első osztályú növendékei is kötelesek már nyáron legalább kétszer hetenkint gyakorlati gazdasági tapasztalatokat szerezni, a szükséges 200 hold föld mielőbb szemeltesse ki. Az indítvány elfogadtatván, utasítani fog a gazdasági osztály a föld kiszemelésére s e végetti jelentéstételre.

G) Olvastatott az országos iparegyesületnek a városhoz intézett azon kérelmére tett javaslat, hogy a város az egyet felsegélyezéséhez anyagi segedelemmel járuljon. A javaslatban az véleményeztetik, hogy a város az illető cél elősegítéséhez két 100—100 forintos részvény erejéig, vagyis évi 10 forint százalék folyóvá tételével járuljon. A javaslat rövid megvitatás után elfogadtatott.

H) Olvastatott az iparegyesületnek a közgyűléshez betérjesztett irata, melyben a város által az iparműkiállítás költségei fedezésére adományozott 500 forintért mond köszönetet és melyben újlag a következő segélyezést kéri a kiállítás létesítéséhez:

a) Ha a tárlatra tetemes számú gépek küldetnének, ezek számára a ref. főiskola előtti tér bekerítendő és egy része deszkafedéllel ellátandó valamint a tér elegyengetendő fene.

b) Az érkező vendégek, különösen a magas miniszterium küldöttségének elfogadása körüli segédkezés.

c) Némely kiválóbb tárgyaknak behozatala és elhelyezése végetti segédlet nyújtás.

d) A kiállítás és munkálatok alatti biztonság végetti a rendőri közegek közreműködésének elrendelése.

e) A kiállítási helyiség feldiszítéséhez szükséges zöld ágak utalványozása, valamint előfogad engedélyezése stb.

Egyszóval tisztelettel kéri az egyet igazgató választmánya a város tekintetes közgyűlését, hogy ezen kiállítást a város közügyének tekintve, a rendező bizottság által leendő megkeresések esetén, a rendelkezésére álló erővel, úgy tekintélyével is gyámolítani méltóztassék.

Végre, hogy a város új térrajzát a tárlaton kiállítani kegyeskedjék.

Ez ügyben hosszas eszmecsere után abban állapodott meg a közgyűlés, miszerint az a) pontban említett deszka kerítés és bódé felállításához a város, miután az 500 forintból 200 forint úgyis ilyenmü czélokra ajánlatot fel, csak annyiban járulhat, hogy megengedi, miszerint a város ácsosa

vezetése alatt történjék annak megépítése; de épület anyagot nem ajánlhat.

A b) pontban említett vendégek elfogadására nézve tanácsoltatik a bizottságnak, hogy kérje fel a kényelmes szállással rendelkező lakosságot ezeknek befogadására, s bizonyára most is feltalálандják a semmi alkalommal nem hiányzott vendégszeretetet.

A c) pontban felemlített gépek és más nagyobb kiállítási tárgyak beszállítására nézve pedig ajánlatik a bizottságnak, hogy a helybeli jobb módú gazdákhöz forduljon, s nem szenved kétséget, hogy mindeniknél kész segédkezésre találанд. A többi pontokra nézve a város készségegel megajánlja a maga részéről a segédkezést.

J) Olvastatott a helybeli királyi törvényszék átirata, melyben a cserepes vagy új városháza irattárának némi átalakítása kívántatik, s az ügy érdemében tett felvilágosítások után elhatároztatott, miszerint egy bizottság küldetik ki, mely megvizsgálja és véleményt ad: vajjon nem lenne-e káros az átalakítás az épület fennállására nézve, vagy nem ütköznék-e össze a leendő építési tervet, s ha sem az épület fennállására veszélylyel nem járna, sem a leendő építkezési tervvel összeütközésbe nem jönne, akkor a városi tanács utasítatik az átalakítás foganatosítására, ellenkező esetben pedig bevárandó a tervezett építkezés ideje.

K) Olvastatott a szolnok-jobbparti Tisza-szályozás ügye, melyre nézve abban történt megállapodás, hogy az egész ügy újra adassék ki a jogügyi bizottságnak megvizsgálás és véleményadás végetti, a polgárnagy úr pedig kéressék fel, hogy Pesten az illető intézet főnökétől szóbeli felvilágosítást kérjen.

L) Olvastatott a kapitányi jelentés a bugaczi határ-út érdekében, s elhatároztatott, miszerint Laczháza község hivatalosan kerestessék meg, hogy intézkedjék a felett, hogy a bugaczi határ-út, a legközelebb közös küldöttség által újra megnyitassék.

M) Olvastatott Balázsfalvi Kis Károlynak tizenhözad magával aláírott folyamódványa, melyben Klingert Vilmost letiltatni kéri a saját szőlőjében sertéshizlalástól. — Kiadatik a kapitányi és egészségügyi bizottságnak véleményezés végetti.

N) Olvastattak Hegedűs János és Szeles Pál folyamódványai, melyekben az illetők a legelő jogtalan használatáért rájuk mért bírság alóli felmentést és a legelő használatát kéri. — Kiadatik a kapitányi hivatalnak, hogy ez ügyben Muraközy József és Szeles Ferencz urak véleményének meghallgatása után jelentést tegyen.

O) Parragh Gedeon a következő interpellatiót intézi a közgyűléshez: „Meddig tart még úteza-fentartás és vízvezetés czime alatt a mesterséges ingovány és mocsárok készítése? és mikor fog legalább a fő-közlekedési vonalokon a vízvezetés rendszeresen megkezdetni?”

P) Singer doctor interpellálja a közgyűlést, hogy mikor fog és fog-e gondoskodni arról, hogy a Körösi-útczát átmetsző és az Aradi-útczán végig folyó, úgyszintén a temető soron végig vonuló büszhödt moslék eltávolíttassék? felhóvánd indokul, hogy erre annál nagyobb figyelem fordítandó, minél több országból érkezik máris a cholera szomorító hire.

Polgárnagy úr megjegyevén, hogy ez interpellatiók mindig a gyűlés kezdetén, az indítványok pedig a gyűlés előtt 24 órával lévén betérjesztendők, a jelen esetet praecedensül senki ne használja. Most azonban annyit mondhat, miszerint a mérnöki hivatal már utasítva van a város lejtme-

résére, melylyel a vízvezetés rendezése együtt jár, a büszhödt moslék eltávolítására pedig, minthogy erre sem közmunka nem használható, sem rabokkal nem rendelkezhetik a város; négy mindenes fogadtatott föl, kik azt a legközelebb végre is fogják hajtani.

A válasz tudomásul vétetvén, s több tárgya kitzúve nem lévén, a gyűlés szétoszlott.

Kisdedóvodák.

A nevelésügy terén, újabb időben felmutatott haladások és vívmányok sorában, ma már igen jelentékeny helyet foglalnak el az óvodák, és méltán. Nem lehet a legnagyobb érdek nélkül tekinteni azon módszert, mely bámulatos könnyűséggel áldotta meg azt a nehéz feladatot, mikép kollektív nehezebb, sőt bizonyos mértékben tudományos színezetű fogalmakat a még alig fejlődésnek indult zsenge gyermeki értelemez oly közel vinni, hogy azokat a gyermek könnyen felfoghassa, megértthesse. Ha valaki először lép egy óvodába, és ott nézi a kedves kicsinyek különféle játékeit, hallja azok dalolásait és gyönyörködik csinos taglejtéseikben, első percze oly helynek fogja azt tartani, melynek pusztá czélja a kis gyermekek felügyelet melletti mulatságos időtöltése; de a szakavatott és figyelmes szemlélő csakhamar felismeri, hogy itt alapos tanulmányozás és az emberi természet szorgos buvárlása nyomán alkotott módszerrel van dolga, mely rendszeresen és határozott szabályok szerént fejleszti és idomítja a gyermek értelmét és testét, valóságos gimnasztikája a testnek és léleknek, mely egyaránt edzi mindegyikét és az eszméletre is alig ébredt gyermekeket tanulásra, gondolkodásra szoktatja, mikor ez azt észre sem veszi. Az a komoly igazság képezi alapeszméjét e nevelési módszernek, hogy az emberi lény már korán készüljön a nagy munkára, mely reá várakozik, hogy ideje korán vértesse és képesítse magát azon nehéz küzdelmek diadalmas kiállítására, melyeknek a mindinkább súlyosbodó életviszonyok közt elébe nézhet.

A kisdedóvodák ezélszerűsége, sőt szükségessége mellett legjobban szól azon általános érdekeltység, mely világszerte mutatkozott irántok, mindjárt keletkezésök első pillanatában, a nagy készség, melylyel a művelt világ minden nagyobb városaiban felkaroltattak, úgy hogy mai napság már hazánkban is alig van nagyobb város, hol óvodák nem léteznének.

Különösen nagy tevékenységet fejtenek ki felállításuk körül azon egyetek, melyek humanisztikus czélokot s első sorban a népnevelés terjesztését tűzték ki földadatukká; s városunkban is a jótékony nőegyletet illeti az érdem, hogy az első központi óvoda felállítását a község hatóságánál sürgette és kezdeményezte; a község hatóság pedig oly egyszerűtettel karolta föl e tárgyat, oly valóban bőkezű nagylelkűséget tanúsított az intézet berendezése és felszerelése körül, hogy valódi minta óvodával bírnak, melynél tökéletesebbet, a helyszüket kivéve, képzelni is alig lehet. Egyéb iránt tartozunk az igazságnak is annyival, hogy bevalljuk, miszerint az intézet közkedveltségét különösen Erdélyi kisasszony óvónőnek köszöni, kinek hivatottsága, műveltsége és finom modora általános elismerést nyert.

Az óvodának ezélszerű berendezése és tapintatos vezetése csakhamar azt eredményezte, hogy rövid idő alatt kedvelté lett, hogy csakhamar megtelt minden nemü és rangú óvónőzokkal és fölöttébb érezhetővé tette több óvodák felállítását.

Minden ábrándja teljesülni látszott. Jánost naponként látta, általa tegeztetett, ezer apró szolgálattal tehetett neki. Mit kívánhatott volna többet?

János rég megígérte nővéreinek — mert ez edes név alá rejtve Teréz iránti forró szerelmét, s élvezve az általa adott jogokat — így nevezte őt János, Flóra szobrát elkészíteni egy általok ápolt kert díszítésére. De minta hiányzott. Kellemes, keresetlen, kaczer kerü istennőről ábrándozott, mely egyúttal kecses is legyen.

— Nos! hát Follette? mondá egykor Teréz.
— Igaz, jegyzé meg Berta, — mintád meg van találva.

Follettet hívták, ki mindenbe megegyezett. Csak Jánossal lehessen: mit bánt ő egyebet?

A művész utasítá a két leánykát. Egy általa készített rajz után, antique öltönyt szabtak, térdén felszedve, s kissé szabadon hagyva a nyakat, de csak oly kissé, hogy még Rigálné is, ki erkölcsiesség s illemre nagyon szigorú volt, magas tetszésében részesíté.

Különben János oly nagyon gyermeknek, s a lányok anyira testvérnek tekinték Follettet, hogy senkinek rosszáló gondolata nem volt; s csakis esaládi mulatságról volt szó.

(Folytatása következik.)

— Jó napot János úr! felelt a kerülő boldog mosolylyal, mert neki ifjú urával vadászhatni páratlan gyönyör volt, és sietett Jánostól puskáját és vadász táskáját elvenni.

— Csendesen! kiáltott ez, a hálóban sütemény van, melylyel rögtön megfogunk ismerkedni.

— Ez esetben, asszony, válaszolt a kerülő, gyorsan! sajt-levest, — a vidék kedvencz étele — s a nagy ivó poharat a polezról.

A nagy kandalló padkájára letelepedtek, melybe a kerülő neje egy nyaláb venyigét vetett.

A tűz csakhamar vigan pattogott, mialatt a szél füttyült a fák között.

— Hol van Lafonnette? kérdé János.

— Mit tudom én, mondá a kerülő, e perczben volt itt; de mintha félne öntől. A mint ön hangját hallja, elfut mint a fogoly a puszka durranástól.

— Pedig nem nagyon szemérmes, mormogá Lafon anya. Fonette! Fonette!

Ez egy más kicsinyítő név volt.

Fonette nem sokára megjelent, felindulásából magához tért, melyet minden hasonló alkalomkor csak pillanatok mulva tudott legyőzni.

— Itt vagy te vad, mondá neki János, gyermek korától ismerve a fiatal leányt, s mindig mint olyanul bánt vele; add ide tarisznyám.

— Ime itt mit van, neked Teréz és Berta kisasszonyok küldtek.

S a vadász-táskából néhány csinos szalagot, s pár selyem darabot vont elő, melyet nővére és unoka-húga, a kerülő kicsinye számára küldeni soha sem feledtek el.

— Köszönöm szépen János úr! szólt a fiatal leány mosolyogva, s elpirulva a gyönyörtől.

Oh! mormogá Lafon anya, — a kisasszonyok nagyon is jók; már így is elég hiú e gyermek. Menj, készítsd el János úr ágját.

A gyermek felment az első emeletbe; azután, megérkezve az uraság számára fentartott szobába, anélkül, hogy tudta volna miért, sirva, és mégis boldogan szoritá szívéhez azon csekélységeket, melyeket János keze érintett.

Tizenhöz évig tartott ez így. E kort elérve, a fiatal leány megkérdezte önmagát, magába szállott, figyelemmel olvasott szívében, s be kellett vallania, hogy szereti a művészt.

S ő ezt ugyanazon határozottsággal tevő, mely mindenben jellemzé.

Ekkor terve készen volt. Elhatározá, hogy Jánost követni fogja a városba, hogy oldala mellett fog kitünő modort sajátított el, melynek a megmaradt vadság egy csirája, eszméi váratlan gyermekdedsége, esodással eredeti jelleget adott.

Azért is őszinte örömmel fejezzük ki a község-hatóság utóbbi közgyűlésében hozott azon nemes határozata fölött, miszerint a városban több fiók óvoda föllállítását fogja eszközölni, e határozat foganatosításával a nevelés ügyének lényeges lendületet fog adni. Előre láthatólag több ilyen intézet létesítése oly jelentékeny összeget fog igénybe venni, hogy a jó szándék egészben keresztül vitelét ez idő szerént alig hiszszük lehetőnek; módot kell tehát keresni, hogy a létesítendő óvodák föntartása a városi pénztár nagyobb megterhelése nélkül is lehetővé tétessék. E módot abban találjuk, hogy az óvónokok mérsékelt havi díjt fizessenek. Így történik ez más városokban is, így történhetik ez nálunk is; mert méltányos, hogy a szülők a hatóságot ily költséges intézetek föntartásában gyámolítsák. A díjakat pedig két osztály szerént javasolnánk meghatározni; többet fizetnének a központi, kevesebbet a külvárosi fiók óvodában; az elsőben 50 kr., az utóbbiban 20 kr. havi díjt lehetne megszabni, mit a szülők kérdésen kívül nagyon szívesen fizetnének; az ékepen meghatározott díjszabály egészen igazságos lenne, a mennyiben a központi óvodák berendezése sokkal költségesebb, és jobbára jobb módú szülők gyermekei által látogattnak; ily módon az óvodák föntartása nem fogná a közpénztárt vagy semmivel, vagy csak csekély összeggel terhelni. A tőke pedig, mit így befektetnénk, dúsán fogna kamatozni a jövő neveltebb és miveltebb nemzedéknél, mert kétségtelen az: „hogy ha a nevelés első iránya a szívbe a szépre, a jóra, nemesre való hajlamot ülteti be; ha korán a munkásságot, tisztaságot, rendet szoktatja meg: akkor a további tanításnak s az életboldogságnak lehető alapja meg van vetve, akkor az új nemzedék jövője fölött nincs miért kétségkednünk.” —y—

Figyelmeztetés.

A helybeli tisztí orvosok értesítik a t. cz. szülőket, hogy a védhímlő ojtást május hó 27-én megkezdették és ezentúl, egész őszig, minden vasárnap délután 3 órától 5-ig, ingyen fognak ojtani a kálvária melletti elemi iskola épületében.

Mi pedig nem mulaszthatjuk el a legsürgősebben ajánlani a szülőknél, hogy a kinalkozó alkalmat gyermekeik épségének és életének biztosítására el ne mulasztják, mert újjal tudunk rá mutatni egy apára, ki makacs hanyagsága következtében 2 hét alatt 5 év egészséges gyermekét temette el az 1860-diki hímlő járvány alkalmával a Sátorné malma melletti dombrol.

Más részről nagyon helyes és hasznos dolog lenne, ha a t. cz. tanító urak tanítványaiknak szintén megmondanák és egyszersmind sürgetnék is, hogy mindazon növendék, ki eddig beojtva nincs, okvetlenül beojtassék, annál is inkább, mert ők legjobban tudják, milyen rombolást szokott a hímlő tenni, ha olyan osztályba bekap, hol sok ojtatlan gyermek van.

A Szent-István-Társulat ügyében.

Kecskemét, máj. 25. 1872.

A főddő váci püspök úr ő méltósága, mult évi szeptember 23-án 1866. sz. alatt kelt kegyes leiratával a Szt.-István-Társulat, Kecskemét és vidéke bizományosának teendőit adalírottra méltóztatott ruházni. Mélyen éreztem, midőn e tisztelt elvállalni nem haboztam, hogy e nem is sejtett magas megbízás, igénytelenségemre mily nehéz feladatot rótt, annyival is inkább, minthogy szomorúan kellett tapasztalnom: hogy a társulat ügye nemcsak hogy nem termette meg a jogosultan várható áldásos gyümölcsöket Kecskemét és vidéke népének szellemi életében, hanem inkább, több oknál fogva egészen oda jutott, hogy multjára sokan, csak fájdalommal gondolnak vissza és a múltból ítélve, gyanús jövőjétől félnek, mert kihalt lelkükben a bizalom a társulat őszinte jóakarata és nemes törekvései iránt nagy időre, — talán örökre.

Nem részletezem az okokat, melyek, állítólagosan, Kecskemét és vidéke lakosait, a Szt.-István társulat ügyének meleg pártolása és buzgó támogatásától oly nagy mérvben elidegenítették. Ez eljárásom, a helyett, hogy meggyógyítaná, csak újra feltéphetné a már hegedni kezdő sebeket, mint sok más körülmény közt, úgy e tekintetben is csak fájlalni lehet az emberi gyarlóság sok oldalú nyilvánulásait, melyekből folyólag, igen sokszor, a legszentebb ügy is pellengérré állittatik, nemcsak, hanem örök időkre meg is gyaláztatik.

Ily gyászos végzet érte a Szt.-István-Társulat ügyét is a kecskeméti esperesi kerületben. — Egy ember könnyelműsége vagy épen büne által, talán megcsalatra érezvén magát a közönség, ma vissza akar lépni azon magasztos ügy támogatásától, mely vallási tekintetben nemes büszkesége leend a kath. hitfelekezethek és melytől egykor oly nagy-szerű és üdvös eredményeket remélt és várt.

Megengedem: hogy táj egyeseknek, midőn

tapasztalni kénytelenek, hogy legmegbízhatóbb oldalról, oly események jönnek egymásután felszínre, melyek gúnyolni látszanak a jóakarattal felkarolt ügy érdekében hozott nemes áldozatkészséget; elismerem: hogy jogosult azok panasza, kik csak megvetéssel bírnak visszagondolni a hűtlen kezelésből származott bosszantó körülményekre, melyeknél fogva, méltányos igényeik meghallgatása és teljesítése helyett, nem egyszer, hideg elutasítás-, vagy épen durvasággal kellett találkozniok; — mindkét esetben méltó az illetők panasza, megengedem; de bocsásának meg nekem, ha e bár igen lehangoló körülmény daczára is azt merem mondani: hogy, mert valaki becsén alul tekinté az ügyet, melynek vezetése reá bízott és így azzal vagy épen semmit, vagy csak keveset törődött, azért épenséggel nem érezheti magát senki felmentve azon morális kötelessége teljesítése alól, mi által vallásának és a keresztény józan haladásnak oly igen-igen sokat használhat és érdekeit így a legbiztosabban segítheti a kitűzött sz. célhoz, mely amennyire fontos, ép oly mérvben üdvös vagy átkos lehet végeredményeiben mindnyájunkra nézve.

Megkapván a társulati igazgatóság megbízó levelét, első teendőmnek tartottam: hogy személyesen hívjam fel a volt társulati tag urakat, miszerint: nyilatkozni és mint az ügy megérdemelte volna, továbbra is pártolni szíveskedjenek a Szt.-István-Társulatot nagy horderejű feladata kivitelében.

Fájdalom! a szomorú tapasztalás azon meggyőződést érlelé meg lelkemben, hogy a társulat ügyének Kecskeméten nincs jövője.

Őszinte elismerés azon keveseknek, kik, habár talán szintén megcsalatra érzik magukat, azért még sem akarták elutasítani az alkalmat, melyek egyházuknak és a kifogástalan, józan haladás ügyének legtöbbet használhatnak.

Jól esett az elkedvetlenítő panaszok elmondása után hallhatnom, hogy bár több éven át, csak szenvedni látták itt Kecskeméten az ügyet, melynek felvirágzásáért filléreiket oly szíves készséggel feláldozták, azért ők még most sem csüggednek, sőt erősen hiszik, — mint különösen e nemes város egy tudós fia hangsúlyozá, — történjék bármi, a kath. érdekeknek, valamint a jelenben az, úgy a késő jövőben is csak a Szt.-István-Társulat leend, mert csak egyedül ő lehet, hivattott képviselője és buzgó úttörője.

És ezt a legbiztosabb kilátásba, napjainkban teljes joggal helyezhetjük ma, midőn a Szt.-István-Társulat messzekiható, de annál nehezebb feladata megoldásához, semmi áldozatot nem kimélve, annyira szép és meglepő sikerrel közelg, nemcsak, hanem még csak néhány év kell, és e jótékony intézmény dicsősége fénypontját éri el.

E sz. cél elérhetése tekintetéből, ezennel bátor vagyok a t. közönség figyelmét felhívni és jóakarattá közreműködését továbbra is kikérni; — járuljon a nagy mű megalkotásához, mely készségeért bizonyosan áldani fogja a hálás utókor!

Részemről, biztosítom a nagyérdemű közönséget, hogy míg az ügy kezében lesz letéve, addig mulasztás vagy más hátrányos körülmény közbejötté vagy épen ismétlődése miatt nem lesz oka megbánni, hogy a Szt.-István-Társulat ügyét újra felkarolva, azt sz. céljához segíteni nem vonakodott.

Végre a társulati igazgatóság által fel vagyok kérve, hogy a mult hibáit a lehetőségig jóvá akarjam tenni; — megtudván a tag uraktól: hiányzik-e a társulat kiadványaiból egyik vagy másik mű, könyvtárakból, melyeket mint társulati tagoknak meg kellett volna kapniok? Ha igen, kérem ne terheltesseken velem tudatni, hogy én a hivattott igazgatósághoz a tényállást felterjesztve, jogos követeléseik teljesítését, amennyiben a társulat azt még teheti, kieszközölhessem. Személyesen ohajtanék ez érdemben is a t. tag urakkal érintkezni, — de mert tapasztaltam, hogy két, sőt háromszori megkeresés után sem lehetett némelyeket lakásikon megtalálnom, sajnálom, de e hálátlan jövemenésre nem vállalkozhatom.

Szóllósy Domonkos,
Szt.-Ferenc r. áldozár, a Szt.-István-Társulatnak ez időszerinti bizományosa Kecskeméten és vidékén.

A központi bizottság gyűlése és a törvény magyarázata.

A központi bizottság ma Junius 6-án tartá első gyűlését a felszólamlások tárgyában, — mint az elnök bejelenté beadott 302 darab folyamodvány, minthogy azonban némely kérvényben többek ellen történt felszólamlás, így sokkal több a szám, kik ellen kifogás tétetett, mint a beadott kérvények száma.

Első tárgy volt a választási nap kitűzése, mely — daczára azon helyes oknak, hogy még a beadott számos kérvény elintéztetik, ne tüzessék ki a választási nap, nehogy némelyek jogtalanul üttessenek el a szavazástól — Junius 29-ik napjára kitűzetett, választási helyül az I-ső kerület részére

a városház, a 2-ik kerület részére a lovarda helyisége jelöltetett ki.

Ez meglevén, elővették sorrendben a kérvények, azaz elővételni szándékoltattak, midőn egyik jobboldali bizottsági tag felszólalt és indítványozta, hogy először szükséges a követendő eljárásra bizonyos elveket és pontokat megállapítani, egyszersmind előadta saját nézéspontjait, erősen indokolva a törvény értelme és szellemében, azonban bármily helyes érvelés és a törvényt támogatva saját nézéspontját, és bármily erősen és ügyesen támogatva minden kérdésben a még jelenlevő 2 jobboldali bizottsági tag, mind hasztalan, a törvényt jobban tudták magyarázni Salamon Imre asztalos, Cseh György rézműves és Prohászka Ferencz korcsmáros jogtudor erős baloldali előharcosok és az ő helyes nézeteik, és törvényt magyarázataik jutottak érvényre és így állapították meg a következő zsinor mértékül követendő alapelvek.

Megjegyzendő, hogy a tiszteit bizottságnak vagy nem jutott eszébe, vagy nem tudta, hogy ez is szükséges, vagy fölöslegesnek tartotta előre az összeírás előtt megállapítani bizonyos elveket, — annyi igaz, hogy most a baloldal malmára, utólagosan, és ismerve a beadott kérvényeket, sokkal előnyösebben lehet kedvező nézéspontokat megalapítani.

Megalapította tehát a következő pontokat:

1-ör. A kézművesnél vagyis iparosnál, hogy segéddel dolgozik, az adó, vagy adókönyv nem bizonyít, hanem elég, ha jelenben van segéde, mit elég két szomszédal bizonyítani.

2-ör. A birtoknál a fekvőséget nem kell telekkönyvvel bizonyítani, elég, ha már az adót fizeti attól, vagy a vételről szerződést mutat elő.

3-ör. A bizottság megállapítja, hogy Kecskemét városában nincs egyetlen ház sem, mely 300 ezüst forintot meg nem ér.

4-er. A 100 forint jövedelemnél nem szükséges, hogy azt földbirtoka vagy tőkéből nyerje, hanem ide értetik a szellemi tőke is.

5-ör. A ki hol lakik, ott szavaz. Kivételt nem tesz a kereskedők vagy gyárosok telepe sem.

Ezek azon baloldali nagy bölcseséggel megállapított pontozatok, melyek szerint fog eljárni a bizottság a beadott felszólamlások megítélésében, — hasztalan harezolt ellene törvényt támogatva okait a bizottságban jelen volt 3 jobboldali bizottsági tag, — megállapították, mert a hatalom náluk, az érvet lekujongatták, a törvényt ők magyarázták és leszavazták.

Hanem a tárgyalás alatt történt annyi nevetéses okoskodás, hogy az ember nem tudja, hogy szánya-e, vagy nevesse az ily kifuzamodott észjárásukat?

Az első pontnál Horváth Péter ügyvéd úr, mint jogtudós nézete győzött, támogatva szinte jogtudós Bene Sándor által.

A második pontnál Salamon Imre és Cseh György urak azon nézetük és a törvény magyarázatuk győzött, hogy az iparos nem vehet segédet a szegről.

Azonban ezen pontnál a világot bámulatba ejtő felfedezést tett Horváth Péter úr, melyre, megvagyunk győződve, kiváltságot fog kérni, — nem ugyan most ettől a hazaáruló ministeriumtól, hanem majd a jövő szélbali ministeriumtól és ez pedig nem kevesebb, mint az iparosoknál a „gép“ is segédnek veendő, és ezen felfedezés helyesléssel fogadtattott, és megállapodásul ki is mondatott.

No bizony milyen zajt ütöttek némelyek azért, hogy a feleség is segédül betudatott némely bizottság által, — bliktri! Horváth Péter úr a gépet is megteszi segédnek.

A harmadik pont megállapításánál mint jogát nem ismerte, úgy azt túllépte a bizottság, — bezeg megjárna, ha most minden rossz viskó tulajdonosa követelné a bizottságtól, hogy az ő házat vegye meg 300 ezüst forintért, — ugyancsak megházasondnának, mert számtalan viskó van, mely 100—150 forintnál nem ér többet, — hejh, hanem a baloldalnak 50 szavazata elesnék.

A negyedik pontban letett új eszmék, egy új jogtudós véleménye, hogy a tőkék közé a szellemi tőkét is fel kell venni, — elfelejtette a tisztelt úr, hogy a törvény már arról a d) pont alatt gondoskodott.

Kedves ujam, az ön véjemenye szejint a kapás is, szejjemi tőke után kaphatna szavazatot, mejt csakugyan ön sem tagadja, hogy annak is szükséges annyi szejjemi tőke és ész, hogy a kukojjczát kápájás közben ki ne vágja, mejt kűjönben szejjemi tőkéje után éhen haj, mig egyegy év ajatt bizos 200—300 fojint jövedejme van szejjemi tőkéje után.

Az ötödik pontot is saját kedvük szerint állapították meg.

Jertek Magyarország jogtudósai, tanuljatok a mi bizottságunktól törvényt magyarázni, ez ugyan-csak ért hozzá.

Hanem a dologban a legszebb az, hogy a bizottság tagjai úton útfélen azt beszélék, hogy a ministeriumnak nincs joga a törvényt magyarázni,

(Folytatás a mellékleten.)

— és ők magok meg ugyancsak magyarázzák, — jaj ha ez nekik előnyös, az már egészen más.

Aztán hogysis volna az szabad a ministeriumnak, a jogfosztogató kormányának, a mi a jogosztogató (?) baloknak szabad.

Szegény boldogult Szemere, ki az 1847—48-iki választási törvényeket alkottat, de kár, hogy ezt meg nem érthetted, — igaz ugyan, hogy egy kicsit te is csak értetted a törvényhez, hanem most tanulhatnál a mi bizottságunktól, és saját törvényedet is majd megmagyarázták volna, hogy miként kell azt értelmezni.

Büszkék is vagyunk központi bizottságunk többségére, pedig még többre is vihetik, ha soká élnek, mit ugyan én teljes szívemből kívánok nekik.

Elnöki jelentés

a kecskeméti jótékony nőegylet 1872. évi május 26-án tartott második évi rendes közgyűlésén.

Az 1870. évi május 9-én egyelőre 3 évre alakult kecskeméti jótékony nőegylet fennállásának második éve lejárván, kedves kötelességünkkel vált annak állapotát, különösen e második évi működésének több mozzanatait a t. egyleti tagokkal megismertetni s eljárásunkról számot adni.

Bár a nőegylet hivatása oly magas és fontos, szerénytelenség nélkül őszintén bevallhatjuk: mikép törekvésünk szakadatlanul oda irányult, hogy e hivatás betöltésére vonatkozó feladatának s ezzel a reánk ruházott becses bizalomnak lehetőleg megfeleljünk.

Ez okból az alapszabályainkban körvonalozott czélt folyvást szemünk előtt tartva, annak valószínűsítése körül, a jövődelem gyarapítását illetőleg, több irányban kívántunk eljárni és intézkedni; mívégből:

1) adakozási gyűjtő iverket boesajtottunk ki, minek eredményeül a csatolt pénztári kimutatás igazolása szerint 217 fr. 20. kr. gyűjt be;

2) szini bizottságot választottunk, Kún Nina k. a. elnökle alatt Belák Albertné, B. Kiss Mihályné, Hajagos Mari, Jancsó Ádámné, Madarassy Lászlóné és Tatay Karolin vál. tag úrnokból megalakítva, s az 1871. évi június 15-én t. Madarassy László úr szives rendezése s több nemes keblű hölgyek és férfiak közreműködése mellett végbement jótékonyczélú műkedvelői előadás tiszta jövedelme 184 frt. 44 krral szaporítá a bevételt; továbbá

3) katalini bált rendeztünk, mely Antal Péterné és Csabai Imréné vál. tag úrnok pénztári felügyelete alatt 122 frtot jövedelmezett;

4) ide sorozzuk azon színházi jövedelmet is, mely mint a helyben működött szintársulat által f. é. február 22-én tartott előadás tiszta jövedelmének fele 73 frttal gyarapítá az egyleti bevételeket, és mely szini előadásnál a pénztári felügyelet s a belépti jegyek eladása körül Jancsó Ádámné és Papp Györgyné vál. tag úrnok voltak szivesek segédkezni.

A jótékony czél tényleges kivitelét, a segélyezést illetőleg figyelemmel kelle lennünk a m. évi közgyűlés azon határozatára, melyszerint az egylet jótékony czéljaira fordítás végett a rendes kiadásokon felül 250 frt. utalványoztatott, és csupán a czél nagyobb fontossága s a segélyezés nagyobb mérvét igénylő szükség esetére engedélyeztetett a kiadási összeg emelhetése, mihez képest a következő eredményt mutathatjuk föl:

a) Mindenekelőtt arra törekedtünk, hogy a városunkban oly égető szükségnek beismert kisdédóda életbeléptetését előmozdítsuk; e czélból 100 frtnyi segélyt szavaztunk meg, tüzetesen a dajka szegődtesési bérének fődözésére. S az óvoda f. é. elején megnyitván, áldásos fennállása általános elismeréssel találkozik. Mivel azonban felügyeleti jogunk érvényesítése alatt arról győződünk meg, hogy ez egyetlen intézet a czélnak, a város nagy népességénél fogva csak részben felelhet meg, s igen sok gyermek az óvoda áldásait nélkülözni kénytelen, erkölcsi kötelességünk érzetében egyelőre költségkimelés tekintetéből legalább egy fiók-kisdédóda szervezése végett a városi hatóságot megkerestük, ismételve is felajánlottuk annak erkölcsi és anyagi támogatását, és a kieszközlésnél együttes közreműködés s a tényleges segélyezés iránt a helyb. izr. jótékony nőegyletet is felkértük.

(Vége kevetkezik.)

Vidéki levelezés.

Félegyháza, június 3.

Városunkban három képviselőjelölt van ezúttal: a jobboldal részéről Balajthy Imre miniszteri tanácsos, a balközép részéről a város volt képviselője, Fazekas Alajos és végre a szélsőbaloldal részéről, mely párt töredéke az úgynevezett pusztakeresőknek, Rátonyi János, valami ugocsamegyei ember, ki ennyire fáradt egy kis követjelöltségért.

Balajthy Imre a történt meghívás után f. hó 2-án érkezett választói körébe, kísérve gr. Ráday

kir. biztostól, úgy Kormos Béla és Laucsek is kíséretében voltak.

Az indóháznál szép számú választók vártak jelöltjükre, ki midőn megérkezett, Kalmár József párt elnök által üdvözöltetvén, díszes fogatra szállt, s szép rendben, a sokaság éljenei közt, zászlók lobogása mellett tartá bevonulását a városházáig, hol a tömeg megállván, Balajthy előadá programmbeszédét, mely részint gyenge hangjánál fogva, részint a tömeg zúgása miatt nem volt tisztán érthető, — de mely mégis oly beszédnek mondható, minőt egy oly szelid jellemű értelmes ember mondhat ily alkalommal, mint épen ő.

A nép sokaságát csak növelte azon körülmény, hogy Ráday is itt volt, kinek nevét nagyon jól ismerik itt is, s a kíváncsiság nem csoda, ha oly sok embert ide esalt, s midőn fölállt, Balajthy ajánlandó választóinak, zajos éljenzésben törtek ki azok, úgy szintén, midőn talpraesett ajánló beszédét elvégezte.

Mikor a beszédeknek vége lett, a jelölt és kísérete Ring Mihály úr vendégszeretetéről általános ismert házához vonult, hová számos választó polgár is hivatalos volt a jelölt tiszteletére rendezett diszebedre, mely vig kedélyben, fesztellenül egész az esti órákig tartott. Az első pohárköszöntés a királyt és királynét illette, majd a jelöltet, Rádayt s a szegedi bünkrónikában megörökített nevű Laucsekot éltették, — úgy Deák Ferenczet, az országos jobboldalt; majd Ráday emelte poharát s talpraesett beszéddel élteté a házi gazdát s a két kedves házi kisasszonyt, kiknek a fáradságból a mai napon kijutott az oroszlan rész. Balajthy Imre Félegyháza közönségét élteté, mint a hol gyermek éveit tölté.

Egy szóval: igen kedélyesen folyt el a nap, mig végre az esti vonattal Ráday s személyzete Szegedre, másnap reggel pedig Balajthy Imre követjelölt Pestre visszatértek.

Midőn fölemlitem ezeket, ei nem hallgathatom, hogy a Balajthy pártja szépen növekedett párt, s ha korábban történik a fölléptetés, s az itteni jobboldal úgy szervezkedik előzetesen, amint egy fégyelmezett, erős akaratú s ügyes pártnak szervezkednie kell, megválasztatása kétségen fölül áll, — így azonban, mert a párt sok mulasztással vádolható, kérdés: hogy e sok jó akarattal megáldott jelölt lesz-e e város képviselője? —

Rátonyi is ugyanezen napon olvasá programmbeszédét Juhász Sándor házában; — olvasá igen, mert Rátonyinak annyi képessége sincs, hogy irás nélkül beszélni tudna. S hogy Rátonyi mily fiakónak néz eléje, mutatja az, hogy a talán 200 pusztá kereső közt olyan is akadt, aki így nyilatkozta, mikor az irást elővonta zsebéből: „Gyerünk innen, hiszen irásból a bolond is tud beszélni!“ S ezzel széledni kezdtek választói, különféle megjegyzéseket tévén jelöltjükre. Mindazonáltal e párt veszélyes, mert — alattomos. Tehát ébren legyünk! — ky.

Törvényszéki tárcza.

A helybeli kir. törvényszék 1872. június 11-én tartandó nyilván. ülésében következő polg. perek fognak előadatni: 233. p. 1872. Zsákai Juditnak, ifj. Laczi János elleni pere. 973. p. 1872. Molnár Éva, özv. Szabó Pálnénak, Pesti János és érdektársai elleni pere. 4978. p. 1872. Farkas Istvánnak, özv. Kollár Mátyásné, Sági Rozália elleni pere. 131. p. 1872. Özv. Csernus Mihályné, Bánhidyi Zsuzsánnának, Firtling Antal elleni haszonbér követelés iránti pere. 145. p. 1872. Agi József és Ladányi Lidiának, Villám József elleni gyermek-tartási pere. 208. p. 1872. Ifj. Szekeres József és Sándornak, testvérük Szekeres János holtá nyilvánítása iránti ügye. 915. p. 1872. Pap Lajosnak, M. Kovács János elleni szerződés teljesítése iránti pere. 1379. p. 1872. Schöller Sándornak, Túrkevi Nagy Sándor és Dankó Éva elleni adóssági pere. 2287. p. 1872. B. Kiss Mihály Kecskemét városi közgyámnak, Bene Sándor és Simon Zsuzsánna elleni adóssági pere. 4589. p. 1872. Taar Lászlónak, Göblyös Éva elleni válópere. 4974. p. 1872. Seres István közgyámnak, Krencher Flórián elleni adóssági pere. 4753. p. 1872. Bene Sándornak, Feuer Salamon elleni végrehajtás megszüntetése iránti pere. 4784. p. 1872. Jónás Andrásnak, Kőkényi Sándor elleni pere. 230. p. 1872. Gross Sándornak, özv. Kozma Jánosné elleni zsellér-legelő iránti pere. 4457. p. 1872. Schweiger testvéreknek, Sutús Sándor elleni adóssági pere. 4750. p. 1872. Harsányi Judit, Reti Mihálynénak, Teleki János elleni rágalmazás miatti pere.

Értesítés.

Egy fiatal ember, — ki rajztanítói minőségben már egyebütt is sikeresen működött — tisztelettel ajánlkozik magán házaknál vagy neveldekben is rajztanítóul. Értekezhetni vele a „Kecskeméti Lapok“ szerkesztőségénél.

Figyelmeztetés.

Tudtul adatik a t. cz. közönségnek, hogy Muraközi József úr bármily rossz házért a város területén megad 300 ezüst forintot, tehát kik ennyiért elakarják adni házaikat, most alkalmuk van azt eladni, mert Muraközi úr mint lovagias úri ember szavát megfogja tartani.

Helybeli újdonságok.

○ **Gyermek gyilkolás.** Sz. Zsófia közelebbi hétfőn a kapitányi hivatal előtt azon bejelentést tette, hogy f. évi május 14-én egy egészséges gyermeket szült, kit hyena szivü mostohája pünkösd hétfőn kegyetlenül megfosztott életétől. A jelentkező anya következőkép beszélt el: a mondott nap — egy keddi nap levén, sem apja, ki ez idő szerint különben is Slavoniában van, sem anyja, ki heti vásárra a városba ment, — oda haza nem voltak, midőn őt a szülés fájdalmai elő fogták, melyek közbe csakhamar egy egészséges ép gyermeket hozott világra. Egy lélek sem levén rajta kívül a tanyában, a baba tisztét is ő maga teljesíté, lekötvé s ollóval elvágván a köldök zsinort, úgy mint arra előbb egy asszony megtanította. Mostohája, midőn hazamenve a gyermeksirást meghallotta, ily szavakra fakadt: „fojtsd ám meg azt a fattyút, mert ha nem, majd én bálnok elvele!“ — de én ugyan az ordítását nem hallgatom.“ Az anya ez időtől gondos szemmel kísérte gyermeke minden mozdulását, félve aludt, félve kelt, gonosz szivü mostohája nem váltotta-e be borzasztó ígérését? két hetes volt már a gyermek, midőn pünkösd más napján reggel az anya gyermekét megfürösztvén, bepólválva ágyra feltenni akarván, a szobába lépő mostoha, gyermeket fejénél fogva megkapta, s tőle, ki sokkal gyengébb volt, kevés erőlködése után elvette s a szoba ajtaját reá zárva, a gyermekkel együtt eltávozott. A konyhában, miként ezt a szobába zárt anya, az ajtó hasidékán által láthatta, a mostoha egy nagy fazekat vett elő, s a gyermeket a pólából kibontotta, abba helyezé s vele a konyhából kisietett. Kevés idő múlva visszatért a mostoha anya, benyitá leányára a zárt ajtót s hideg vérrel e szavakat mondá, — „no most már ordíthat kölyköd a kútban, ha akar, — eleget.“ Az anya sirt, keresni indult gyermekét, de a gyilkos nem engedé távozni, folyvást szemmel tartotta, mignem a közelébb mult vasárnapon, midőn a gyilkost lelki ismerete kissé elaludni megengedte — ellillant s az esetet feljelenté. A kapitányi hivatal az ügyet azonnal a kir. törvényszékhez tevé át. Mi pedig kíváncsiak vagyunk az eredményre.

○ **Az alsó kerületi** összeiró bizottság, — jogtudósai Dunszt, Prohászka, Bene, oly kereskedőtől — kiknek üzlethelyiségük az alsó kerületben van, — a szavazási jegyet — a törvény értelmében, megtagadták. Nem tudjuk, — de kíváncsiak vagyunk rá Dunszt, s Prohászka szavazta-e le Benét, vagy pedig ennek jogtudománya volt irányadó amazok felfogására? annyit azonban már ma is megsúghatunk, hogy az ilyen jogtudorok nevénapja nincs a kalendáriumban, vagy ha benne van, akkor márczius hó 2-án esik.

— **Az alsó kerületi** összeiró bizottság mely tudományát és pontos törvényismeretét igazolja azon körülmény is, hogy Sarkadi József polgártársnak, mint három segéddel dolgozó iparosnak, iparjog alapon adott szavazatjogot. Valami rozlelkű szomszédja meg felszólamlott ellene, s azt állítja, hogy S. J.-nek soha sem voltak segédei; mi pedig határozottan tudjuk, hogy most ugyan nincsenek segédei S. J.-nek, de igenis voltak a legközelebbi multban, sőt a segédek neveit is közölhetjük, amint következnek: Horvát Piroska, Magyar Katalin és Lizák Eszter; ezek pedig mind a hárman terjedelmes útlevéllal és hetenkint kétszer vidimált bizonyítvánnyal ellátott jámbor segédek voltak. Csak azt szeretnénk még megmagyaráztatni a tudós bizottság által, hogy lehetnének-e az illető iparos és segédei az országos iparegyesület rendes tagjaivá?

* **A nagykörösi postahivatal.** Azon esetek, melyek a nagykörösi postahivatalnál felmerülnek, addig is, mig az ez ügyben történendő feljelentés nyomán az elrendelendő vizsgálat eredményét közölhetnök, — méltók arra, hogy a közönséggel tudassuk, az ottani postahivatalt pedig komolyan figyelmeztessük, hogy a merényleteknek vegye elejét s ha ebben bünrészés, hagyjon föl vele. A tény ez: Két egyén, egyik nagykörösi, másik N. községbe való, régibb idő óta levelezésben állván egymással, f. évi február havában N. Körösön föladott három levél veszett el, mit észrevén az illető, próbára még egy levelet küldött, kitudandó: vajjon a cseléd van-e megvesztegetve, vagy a postahivatalnál van a hiba? s e levelet az illető személyesen adá föl, mely kézhez is jutott, de idegen borítékban, melyen a cím írása után nozva volt, — s a szemtelenség itt már annyira ment, hogy álnév alatt egy pár sor is volt a

